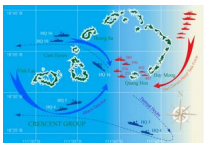

Hội ký “Can Tráng Trong Chiến Bßi” của cựu Đß Đßc Hß Văn Kß Thoßi, với sự đồng ý của tác giả.

Hình trên: Hß Táng Hßm Nhßt Tßo (HQ 10), Hßi Quân Thßu Tá Ngßy Văn Thà, hßm tráng, hy sinh theo chiến hßm trong trận hải chiến Hoàng Sa. (Hình: Tß hßi ký “Can Tráng Trong Chiến Bßi” của cựu Đß Đßc Hß Văn Kß Thoßi.)

Hình dưới: Phóng đß Hßi Chiến Hoàng Sa của Trận Đß Cßm và Vũ Hßu San. (Hình: Tß hßi ký “Can Tráng Trong Chiến Bßi” của cựu Đß Đßc Hß Văn Kß Thoßi.)

Ai sẽ khai hßa trác?

LTSß NGßi I Vß T- 19 Tháng Giêng, 1974, trận hải chiến giữa Hßi Quân Vßt Nam Cßng Hòa và Trung Cßng nß ra tại quần đảo Hoàng Sa. Nhân kỷ niệm 36 năm trận hải chiến, và nhân dịp các cựu quân nhân Hßi Quân Vßt Nam Cßng Hòa kỷ niệm “Ngày Hoàng Sa” kỷ niệm các chiến sĩ hy sinh trong trận đánh cách đây 36 năm, Ngßi Việt xin ghi nhận một số ý kiến của nhßng ngßi tham gia trận đánh, từ nhiều góc độ, và trình bày trong loạt bài viết dưới đây. Bài viết này được xây dựng dựa trên hßi ký “Can Tráng Trong Chiến Bßi” của cựu Đß Đßc Hß Văn Kß Thoßi, với sự đồng ý của tác giả.

Ngày 15 Tháng Giêng, 1974: Tuán dáng hám Lý Tháng Kiát (HQ 16), hám tráng là Trung Tá Lê Văn Thá, đác lánh cáa Bá Tá Lánh Vùng 1 Duyên Hái đáa đáa pháng quân thuác tiáu khu Quáng Nam và nhân viên khí táng ra Hoàng Sa thay thá toán đang á ngoài đó đã hát nhiám ká. Đáa pháng quân báo cáo tháy “mát vài ghe đánh cá xuát hián rát gán bá tái đáo Pattle.”

Sáng 16 Tháng Giêng, 1974: Có báo cáo, ráng mát sá tàu đánh cá cháy vá háng Bác và đáng thái khi ngái nhái cáa Hái Quân Viát Nam đá bá thám sát các đáo Duncan và Drummond thì đáng ngay mát toán quân nhân Trung Cáng.

Chiáu 16 Tháng Giêng, 1974: Đá Đác Há Văn Ká Thoái tiáp Táng Tháng Nguyán Văn Thiáu cùng Trung Táng Ngô Quang Tráng và mát sá táng lãnh và đán vá tráng khác.

Sáng 17 Tháng Giêng, 1974: Tuán dáng hám HQ 16 báo cáo, hai tàu đánh cá Trung Cáng không tuân lánh cáa chián hám Viát Nam ra khái lãnh hái Viát Nam. Xuát hián hai tàu chá quân cáa Trung Cáng đán gán đáo và trên bá có cám nhiáu cá Trung Cáng. Trung Tá Thá cho mát toán đá bá nhá hát cá Trung Cáng và thay báng cá Viát Nam Cáng Hòa.

8 giá sáng, 17 Tháng Giêng, 1974: Táng Tháng Thiáu ra chá thá: “Không đá mát mát tát đát nào cá.”

10 giá sáng, ngày 18 Tháng Giêng, 1974: Thám sát đáo Cam Tuyán vì tháy có chián hám Trung Cáng thá trôi gán đó. Cám cá Viát Nam lên đáo. Có tái thiáu bán chián hám Trung Cáng tái Hoàng Sa. Chián hám Viát Nam ra đáu hiáu đáu i chián hám Trung Cáng ra ngoài lãnh hái. Trên chián hám Trung Cáng, các tháy thá cũng ra đáu yêu cáu chián hám Viát Nam phái ra xa các đáo. Buái chiáu: tình hình Hoàng Sa căng tháng!

Sáng ngày 19, theo hái ký cáa cáu Đá Đác Há Văn Ká Thoái, khoáng 10 giá sáng, các chián hám Trung Cáng ván không thay đái vá trí và bám sát chián hám Viát Nam. Đá Đác Thoái nhác Đái Tá Hà Văn Ngác ráng, đã có chá thá “náu dùng tín hiáu mà chián hám Trung Cáng không thi hành thì nhá bán tráng cá mũi tàu há tráng cá chá đáng bán trúng há.”

Lúc đó, tàu cáa cá hai phía rát gán nhau, không thá bán dáa. Theo Đá Đác Thoái, thì Đái Tá Ngác cho biát hai bên á thá “cài răng lác,” tác là á vá trí xen ká vái nhau, náu tác xá có thá trúng bán.

Đá Đác Thoái ghi lái, ráng ông “cám tháy không còn giái pháp nào khác, hoác tán công trác hoác rái khái lãnh hái cáa mình đá tránh đáng chám.” Nháng, cũng vào giây phút áy, ông nghĩ ngay thá bút cáa Táng Tháng Nguyán Văn Thiáu: “Sáng ngày 17 Tháng Giêng, 1974, Táng Tháng Thiáu và phái đoàn gám Trung Táng Lê Nguyên Khang, (Táng Tham Máu Phó), Trung Táng Ngô Quang Tráng, (Tá Lánh Quân Đoàn 1), Chuán Táng Trán Đình Thá, (Tráng Phòng 3 Bá Táng Tham Máu), đán Bá Tá Lánh Vùng 1 Duyên Hái.” Tái đây, Đá Đác Thoái “trình bày cán ká đáa hình đáa thá cáa các đáo Hoàng Sa, lách sá cáa các hái đáo này và nháng dián tián trong máy ngày qua.”

Ông nói “...tình hình trong 24 giá qua cho tháy Trung Cáng có ý đánh khiêu khích...”

Sau khi nghe Đá Đác Thoái trình bày, “Táng Tháng Thiáu láy bút giáy ra viát liên tác trong khoáng máoi lám phút. Sau khi viát xong, ông gái tôi đán trác mát ông và yêu cáu tôi đác máy trang giáy đó.”

Táng Tháng Thiáu nói: “Anh Thoái đán đây và đác trác mát tôi đây, có gì không rõ ràng cho tôi biát ngay tá bấy giá.” Trên đáu trang giáy có máy chá “Chá thá cho Tá Lánh Hái Quân Vùng 1 Duyên Hái.” Đá Đác Thoái nhá lái: “Nháng chá này làm tôi hái khó cháu vì ông Thiáu không ghi Tá Lánh Quân Khu 1 hay Tá Lánh Hái Quân mà lái đá tháng chác vá cáa tôi. Lúc đó tôi không nghĩ ra ráng vái chác vá Táng Tá Lánh cáa Quân Đái, ông có toàn quyán chá thá trác tiáp mái đán vá tráng trong quân đái. Trong trang chát thì có đán ‘Chá thá cho Thá Táng Chánh Phá.’”

Sau khi trao thá bút cho Đá Đác Thoái, Táng Tháng Thiáu nói tiáp: “Chúng ta không đá mát mát tát đát nào cá.”

Trá lái tình hình buái sáng ngày 19 Tháng Giêng, 1974. Đá Đác Thoái viát trong hái ký, ráng ông và Đái Tá Ngác cùng đáng ý “là khi tình hình quá căng tháng thì mình phái khai háa trác đá giám thiáu thiát hái. Đái Tá Ngác đáng ý vái tôi là chián hám Viát Nam phái khai háa trác.”

Đ Đ c Tho i nh c thêm: “Anh nh hã ch th cho t t c chi n h m khai h a cùng m t lúc khi anh b t đ u khai h a!”

(K sau: Khai chi n Hoàng Sa trong m t “tâm tr ng không bao gĩ quên,” theo i c u Đ Đ c H Văn K Tho i. T n th t bao nhiêu? Và ng i M đã hành x ra sao trong tr n chi n y? Xin theo dõi k sau: “Chuy n ph i đ n đã đ n.”)